

Trondheim, 15.07.22

Til
Norsk Industriutvikling AS
post@industriutvikling.no

Høringsfråsegn til forslag til planprogram for storskala grønn Industripark i Orkland kommune.

Viser til kunngjøring av saken på Orkland kommunes nettside.

Norsk Industriutvikling AS (NI) ønsker gjennom foreslått etablering å sette ein ny standard for korleis industri viser omsyn for natur i nytableringar. Dette syns me er fine ord og me er glad dei tenker i den retninga, men forslaget viser ikkje omsyn ved å endre skog-, myr-, fjell- og vann områder. Om ein skal vise omsyn for natur og fremje naturnøytralitet må ein effektivisere dei areala som allereie er utbygd. Det vart tidlegare stilt därlege krav til utnyttingsgraden ved mange reguleringsbestemmingar og mange industriområde er i dag ikkje utnytta i best mogleg grad. Om NI ønsker å sette ein ny standard så kan dei komme på banen i denne problemstillinga ved å sjå på korleis eksisterande industri kan samkøyre areala sine og utnytte dei betre.

Å bygge ned nye areal er ikkje vegen å gå om ein skal vise omsyn til natur i nytableringar.

Norsk Industriutviklings bruk av FNs berekraftsmål.

NI drar fram FNs berekraftsmål og vurderer det til at tiltaket er spesielt relevant for oppfylling av måla 7,8,9,11,12 og 13. Me ønsker å komme med nokre argument imot sidan NI ikkje viser til dette.

- Punkt 7 «affordable and clean energy»**

Den reinaste energien er den som ikkje blir brukt, all energiproduksjon har sine utslepp og problem.

Sjølv med energieffektivisering, sirkulærøkonomi, og utnytting av spillvarme så kjem dette ofte i tillegg til eksisterande forbruk. Ein kjem ikkje bort frå at effektivisering og sirkulærøkonomi kan også gjerast på areal som allereie er forringa.

Det er mange som knyter dette prosjektet opp mot konsesjonssøknaden til Norsk Vind på Svarthammaren, og er redd dette prosjektet skal auge presset på anna natur i nærområdet gjennom auka behov for energi. Dette er eit problem som kan komme som følgje om dette prosjektet får støtte vidare. Norsk Vind og NI er som kjent eigd av same investeringsselskap Valinor. For eit selskap som har hovudinntekta frå vindkraftproduksjon er det eit klart å hjelpe fram prosjekt som kan auke forbruket.

- Punkt 12 «Responsible consumption and production»**

Før me går inn på dette vil me gjerne vise til FN sine eigne ord om punktet.

«Sustainable consumption and production is about doing more and better with less. It is also about decoupling economic growth from environmental degradation, increasing resource efficiency and promoting sustainable lifestyles»¹.

Eit av punkt 12 sine hovudbodskap er at ein skal kople av økonomisk vekst frå miljø-øydeleggingar. Det blir feil å påskrive seg at ein jobbar for å nå FN sine berekraftsmål og samtidig jobbe direkte imot dei gjennom arealendringar og øydelegging av økosystemtenester. **Utviklinga av industri må skje på areal som allereie er øydelagt.**

Dersom Ustmarka blir tatt i bruk som industriområde er det vanskeleg å sjå for seg at dette kan bli naturnøytralt!

- **Punkt 13 «Climate action»**

FNs klimapanel kom i år ut med ein rapport som påpeikar viktigheita av intakt natur om ein skal ha moglegheit til å møte klimaendringane som er i gang. Det er berre ein robust natur med eit høgt biologisk mangfald som kan gi oss mennesker det vi trenger av økosystemtenester og karbonbinding. Frå FNs naturpanel veit me allereie at ein million artar er trua av utsyrdding. Endringar i arealbruk er den viktigaste årsaka til det globale tapet av naturmangfald på land fram til i dag. Meir om dette står også i Naturvernforbundets fråsegn frå vårt Landsmøte tidlegare i år².

Det blir framheva frå FN i punkt 13 at ein må styrke vår evne til å motstå klimarelaterte farar og naturkatastrofar. Dette blir ikkje gjort gjennom å fjerne vegetasjon og myrområde som reduserer flaumfare i eit område ved å halde tilbake vatn. Ekstremnedbør er noko som me dessverre må venta oss meir av i tida framover som følgje av klimaendringane.

NI er eigd av investeringsselskapet Valinor som har mange prosjekt rundt om i landet gjennom sine eigarskap. Ord som berekraftig og fornybar blir gjennomgåande brukt i altfor vid og feilaktig forstand frå Valinor og NI. Det er ikkje berekraftig eller fornybart øydelegg økosystemtenester gjennom nedbygging og øydelegging av naturområde, eller å øydelegg nærområda til folk.

NI skriv at prosjekta skal vere klimanøytrale. Det er klart at prosjekt kan gje klimagevinst, men oftast vil det ta mange år. Skal ein tru på det må ein vite kva som blir lagt inn av føresetnader og det må bli opplyst om kor mange år det kan ta før ein kan kalla det gevinst. Før kommunen godtar bruken av klimanøytralitet må alle faktorar bli synleggjort. Alle inngrep i myr fører til frigjering av CO₂ og det er viktig at dette blir med når klimaeffekt skal bli presentert. Dersom det ikkje er ei klar kopling til at prosjekt fører til reduksjon av fossil energi vil dei aldri kunne bli omtala som klimanøytrale.

Krav til aktivitet på slike områder må på plass.

Energiforbruk er noko me i Naturvernforbundet er spesielt opptatt av sidan all energiproduksjon har sine baksider. Ein må derfor bruke den energien me har best mogleg gjennom å gjere prioriteringar i kva slags aktivitet ein vil tillate, dette med kriteria som samfunnsnytte og bærekraftigkeit.

På landsmøtet til Naturvernforbundet 22.-24. april 2022 vart det blant anna vedtatt eit fråsegn som omtalar dette «*Naturvernforbundet krever forbud mot miljøskadelig og energiintensiv kryptoutvinning*»³. Kryptoutvinning er ein aktivitet som potensielt kan bli etablert på slike områder, slike og tilsvarande energikrevjande og lite samfunnsnyttige aktivitetar må forbydast. I det vidare

---

¹ <https://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-consumption-production/>

² <https://naturvernforbundet.no/uttalelser-fra-styrende-organer/klimaendringene-truer-menneskeheten-bevaring-av-naturen-er-en-forutsetning-for-a-overleve-article42981-2128.html>

³ <https://naturvernforbundet.no/uttalelser-fra-styrende-organer/naturvernforbundet-krever-forbud-mot-miljøskadelig-og-energiintensiv-kryptoutvinning-article42976-2128.html>

arbeidet må det på plass føringar som sikrar dette.

Nedbygging av myr.

Det har de siste årene blitt utgitt mange utredningar, forskingsprosjekt og artiklar med støtte frå fagmiljøa som drar fram viktigheita av å bevare intakte myrområde. Økosystemtenesta som myr bidrar med, blir viktigare og viktigare i åra som kommer når me skal møte endringar i klima der vi regner med større kontraster i været. Det blir også viktig i konsekvensutgreiinga å sjå på karbonlagringa i myrene innanfor planområdet. Me veit at myr lagrar store mengder karbon og ei kartlegging av djupn i myrene blir svært viktig i arbeidet vidare.

Skogområde i området.

Forskjellig skog har forskjellige kvalitetar og ein må derfor gjera ein god kartlegging før ein kan sei noko om konsekvensar av eit tiltak. Når dette er på plass kan ein prioritere områda og buffersoner som trengs for at disse skal kunne fungere. Ein variert og intakt skog er viktig for det biologiske mangfaldet, eit stabilt økosystem og for karbonlagringa. Skog har stor lagringsevne for karbon som vil forsvinne om ein bygger den ned, dette må med i karbonrekneskapet.

Vatna i området.

Skal vatna i området fungere som økosistema dei er i dag så må dei ha gode buffersoner som iverter økosystemet i vatna. Plangrensa ligg for eksempel for nær Ålvatnet og må flyttast det er også behov for buffersone rundt Bjørktjønna. Disse buffersonene må være rause for å være sikre. Kartlegging av vatna, også utanfor planområdet er det svært viktig at blir følgt opp.

Det er summen av alle arealtap som blir gjeldande til slutt! Korleis arealtap påverkar influensområda rundt er svært viktig i slike store prosjekt. Ein må derfor også kartlegge områder som blir påverka utanfor planområdet.

Arbeidet vidare.

Eit areal på ca. 6000 da. som det blir lagt opp til her krev enorme forundersøkingar som må gå over mange år for å kunne skaffe seg eit bilde over konsekvensane i området.

Me har fått oppgitt at det er inngått ein avtale på ca. 5 millionar kroner med NINA for å kartlegge området med tanke på naturrekneskap der både naturtypar og økologisk tilstand blir inkludert. Me håpar det blir lagt betydeleg større midlar på bordet for å kartlegge området om ein skal ha moglegheit å rekke over alle tema tilfredsstillande. Området er av ein slik størrelse at konsekvensane av dårlege forundersøkingar kan få store følger for lokalsamfunnet.

Om det skulle bli gitt løyve til å bygge industri i området, må det bli gjort ved å starte med eit 1. byggetrinn som viser dette i realiteten før ein kan gå vidare å sjå på ei utviding.

Før området blir regulert til næring og endra frå LNF, må kartlegginga vere gjennomført. Det betyr og at regulering ikkje skal igangsetjast før området er omregulert i arealplan. Inntil ny arealplan er endeleg vedteken for Orkland er området eit LNF-område.

Me er spent på kva planane blir vidare og kjem til å følgje opp kommande planforslag og konsekvensutredningar. Det blir belyst mange problemstillingar i forslaget til planprogram som me ikkje kjem innpå her, og håpar oppfølginga av disse blir bra før neste planforslag.

Med venleg helsing.

Naturvernforbundet i Trøndelag.

Magne Vågsland, leder

Naturvernforbundet i Orklaregionen

Kjetil Kroksæter, leder

